

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DELS OBSERVADORS/ES DE LA XARXA D'OBSERVADORS METEOROLÒGICS DEL SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA (XOM)

ANTECEDENTS

La resolució del director del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), de data 17.12.08, de creació de la Xarxa d'Observadors Meteorològics del Servei Meteorològic de Catalunya (XOM), en el seu punt 2, estableix que la col·laboració dels observadors meteorològics amb l'SMC s'articularà en dues modalitats amb finalitats diferents:

a) Modalitat d'observació meteorològica

Està integrada per un conjunt de persones distribuïdes arreu del territori i que de manera regular realitzen observacions relatives a les condicions meteorològiques del seu municipi. La informació que aquest col·lectiu ofereix té una utilitat molt concreta: donar suport a la caracterització diària del temps

b) Modalitat de vigilància meteorològica

Està integrada per un conjunt de persones distribuïdes arreu del territori de la manera més uniforme possible. La tasca dels observadors de vigilància consisteix en aportar informació visual de fenòmens meteorològics destacats en temps real. Es tracta d'obtenir i compartir les dades d'observacions de diferents situacions d'interès meteorològic sobre el terreny, informació que, en molts casos, les eines d'observació automàtica i de teledetecció no poden oferir. La informació que aquest col·lectiu obté té una utilitat molt concreta: donar suport al seguiment, la vigilància i la predicció a molt curt termini de situacions meteorològiques de risc.

La resolució també indica, en el seu punt 5, que la metodologia i les condicions de participació a la XOM quedaran descrites en un document de procediments que es farà públic prèviament a l'entrada en funcionament efectiva de la xarxa i que aquest document s'anirà actualitzant si es considera necessari d'introduir-hi modificacions.

Així mateix, en el seu punt 7 apartat d), estableix que l'SMC, en reconeixement a la tasca que duran a terme els observadors integrats a la XOM, aportarà, en la mesura de la seva disponibilitat pressupostària, una gratificació anual per la seva col·laboració.

PROCEDIMENT A SEGUIR PER L'OBSERVADOR/A DE LA XARXA D'OBSERVADORS METEOROLÒGICS DEL SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA (XOM)

a) Modalitat d'observació meteorològica

L'observador es compromet a la realització de l'observació meteorològica matinal, és a dir, la que s'efectua al voltant de les 07 h T.U. En aquest moment, s'anotarà tota aquella **observació no instrumental**: estat del cel (cobertura i tipus de nuvolositat), visibilitat horitzontal, estat de la mar (per a aquelles localitats marítimes), observació de temps present (pluja, neu, tempesta,...), informació sobre temps passat (en les darreres 24h) i aspectes fenològics, si s'escau. Aquells observadors que realitzin altres observacions a part de la matinal, podran introduir igualment la informació, assignant-la al moment en què s'ha produït.

L'observador tindrà accés a una **aplicació web** que permetrà la inserció de les seves observacions diàries, la tramesa d'aquesta informació a l'SMC i la visualització de les observacions de la resta d'observadors de la xarxa. L'entrada a aquesta aplicació es realitzarà a través d'un codi d'usuari i d'una contrasenya personalitzats amb els que s'accedirà al seu perfil d'observador, definit prèviament en els contactes mantinguts entre l'SMC i l'observador.

La tramesa de l'observació a l'SMC hauria de ser el més àgil possible, per tal de ser utilitzada per a propòsits de caracterització del temps i de pronòstic meteorològic. En aquest sentit, s'haurien de fer arribar **abans de les 11 h locals**, tot i que, si en algun cas això no és possible, l'entrada i l'enviament de l'observació es pot realitzar posteriorment en el període de 7 dies.

Un cop introduïdes i transferides les observacions, aquestes seran consultables i visualitzades en temps present i passat a través de l'aplicació informàtica i del **web públic de l'SMC** (www.meteo.cat).

Pel que fa a les observacions instrumentals, s'especificaran les dades i procediment de tramesa en versions posteriors d'aquest document.

b) Modalitat de vigilància meteorològica

L'observador haurà d'actuar en cas que hi hagi vigent un avís de Situació Meteorològica de Risc (SMR) o que, tot i no haver-hi un SMR actiu, observi algun fenomen que cregui que pot superar algun dels llindars d'avís. També haurà d'enviar informació en cas d'observar calamarsa, pedra,

boira gebradora, pluja gelant, un tornado o una mànegua (fenòmens no relacionats directament amb les Situacions Meteorològiques de Risc, però de gran interès meteorològic).

A banda, el personal de l'Equip de Predicció i Vigilància de l'SMC podrà trucar als observadors en cas que un SMR afecti la seva comarca, per obtenir informació visual de les situacions meteorològiques extremes en qualsevol hora del dia i qualsevol dia de l'any.

L'observador haurà d'enviar informació de les variables descrites a l'annex 1 d'aquest document.

L'observador disposarà de 3 canals d'enviament de les dades dels fenòmens observats:

i.- Telèfon mòbil dotat d'una aplicació de gestió i enviament de les dades observades.

L'SMC facilitarà a cadascun dels observadors un terminal mòbil Nokia N95, que disposa de la tecnologia necessària per caracteritzar la informació meteorològica de manera senzilla i enviar-la ràpidament a través d'una aplicació dissenyada a mida. Es tracta d'un terminal lliure configurat per a l'operadora particular de cada observador, per tal que pugui utilitzar la targeta del seu número de mòbil privat. Amb aquesta eina es pretén donar immediatesa i mobilitat a l'hora de transmetre les observacions meteorològiques d'interès, ja que en el mateix moment de l'observació es podrà enviar la informació referent al fenomen meteorològic.

Quan s'observi algun dels fenòmens descrits a l'annex 1, l'observador executarà l'aplicació *meteo.cat* instal·lada al terminal. En cas que estigui a l'exterior, el telèfon mòbil detectarà automàticament la posició del vigilant via GPS, i només haurà de caracteritzar l'observació meteorològica a través dels menús que ofereix l'aplicació. En cas que no hi hagi visibilitat GPS, l'observador introduirà el municipi des d'on faci l'observació. A més, amb el mateix terminal mòbil, tindrà la possibilitat de fer una fotografia representativa del fenomen meteorològic en qüestió i adjuntar-la amb la resta de la caracterització. Tota aquesta informació s'enviarà amb el telèfon mòbil via internet als servidors de l'SMC i immediatament es podrà consultar de manera georeferenciada a l'aplicació informàtica XOM que es descriu a l'apartat b. A més, en una versió més reduïda, l'observació també es podrà visualitzar al web públic de l'SMC (www.meteo.cat).

ii.- Aplicació web.

Els observadors també disposaran d'una aplicació web on es podran connectar amb la prèvia introducció d'un nom d'usuari i una contrasenya. Aquesta aplicació informàtica tindrà dues funcionalitats bàsiques; la primera serà la possibilitat d'introduir a través de qualsevol ordinador la

caracterització de l'observació meteorològica descrita a l'annex 1 (de la mateixa manera que amb el telèfon mòbil) i la segona, la visualització de les observacions fetes per tots els observadors.

iii.- Telèfon gratuït 900 122 917 directe a la Sala de Predicció i Vigilància.

En cas que, per qualsevol motiu, l'observador no pugui enviar la informació meteorològica per la via del telèfon mòbil ni per la d'internet mitjançant l'ordinador, també hi ha la possibilitat de trucar al telèfon gratuït 900 122 917 i transmetre directament al personal de l'Equip de Predicció i Vigilància la caracterització del fenomen meteorològic observat, per tal que l'introdueixin a l'aplicació i pugui ser visible i compartida.

GRATIFICACIÓ

D'acord amb les disponibilitats pressupostàries per a l'annualitat 2009 s'estableixen les gratificacions següents per als observadors/es de la XOM:

a) Modalitat d'observació meteorològica

La gratificació anual serà de 400 €

b) Modalitat de vigilància meteorològica

La gratificació anual serà de 300 €

Aquestes gratificacions es faran efectives durant el mes de desembre de 2009 mitjançant transferència bancària prèvia complimentació del full de dades bancàries per part de l'observador/a.

CONSIDERACIONS FINALS

Aquest protocol estarà subjecte a modificacions i ampliacions futures en funció dels requeriments que es defineixin des de l'SMC i/o a partir de les suggeriments dels propis observadors.

Per tot això, aprovo el present document de "Protocol d'actuació dels observadors/es de la Xarxa d'Observadors Meteorològics del Servei Meteorològic de Catalunya (XOM)" que regirà el funcionament d'aquesta.

David Rodríguez Albert

Director del Servei Meteorològic de Catalunya

Barcelona, 19 de desembre de 2009

ANNEX 1

0.- IDENTIFICACIÓ DE L'OBSERVADOR I LOCALITZACIÓ GEOGRÀFICA (automàtic)

1.- PLUJA

- *intensitat forta (per defecte)
- *intensitat forta i tempesta
- *intensitat forta i calamarsa/pedra

pluja acumulada (dada numèrica en mm)

text lliure (caixa de text)

2.- NEU

- *neva (per defecte)
- *comença a nevar
- *la neu qualla
- *ha parat de nevar

- *intensitat feble
- *intensitat moderada
- *intensitat forta

neu
aiguaneu
neu granulada
calabruix

gruix de neu (dada numèrica en cm)

cota de neu (dada numèrica en m)

text lliure (caixa de text)

3.- TEMPESTA

- *tempesta (per defecte)
- *tempesta amb calamarsa
- *tempesta amb pedra
- *tempesta amb ratxes fortes de vent

text lliure (caixa de text)

4.- CALAMARSA/PEDRA

- *calamarsa (per defecte)
- *pedra

text lliure (caixa de text)

5.- VENT

text lliure (caixa de text)

6.- ESTAT DE LA MAR

- *alçada aproximada (dada numèrica en m)

Servei Meteorològic
de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

text lliure (caixa de text)

7.- BOIRA GEBRADORA

text lliure (caixa de text)

8.- PLUJA GELANT

text lliure (caixa de text)

9.- TORNADO/MÀNEGA

text lliure (caixa de text)

10.- FOTOGRAFIA DESCRIPTIVA DEL FENOMEN

text lliure (caixa de text)

**en asterisc apareixen els camps obligatoris a omplir*